varjukülgi käsitlev osa; huvitavad on ka epigrammid ja paskvillid üksikute pastorite kohta kellegi tundmatu autori järgi. A. 1809 Leipzigis ilmunud 2-köiteline raamat »Neuestes Gemählde von Lief- und Ehstland, unter Katharina II. u. Alexander I. . . .« käsitleb veel kord võrdlemisi üksikasjaliselt lätlaste ja eestlaste kui ka balti sakslaste elu, rahvakombeid, Venemaa valitsuskorraldust j. m. P. tööks peetakse ka anonüümselt ilmunud raamatut »Denkwürdige Memoiren des Grafen v. Un-st-bg — eines der Jetztwelt grössten Verbrechers« (2 kd., Tallinna, 1807—08), mis kirjeldab sel ajal tähelepanu äratanud »Hiiu krahvi« Ungern-Sternberg'i lugu. — Peale mainitute on P. avaldanud hulga raamatuid ja lühemaid kirjutisi mitmesugustes ajakirjades, enamasti kaubandus-tööstuslikest ja põllutulunduslikest küsimusist. Tema ja Neuenhahn'i väljaandes »Magazin f. d. Gemeinwohl« on nimetamisväärt tema artikkel »Ueber die Staatsverfassung u. Justizverwaltung d. deutsch. Provinzen Russlands . . .« (1805). »Deutsche Monatschrift'is« 1799 (III, lk. 24—40) on ilmunud P. sulest »Ueber einige Merkwürdigkeiten und Alterthümer in Lief- und Ehstland« ja »Neue deutsche Monatschr.'is« 1800 (I, lk. 227—36) »Etwas über die Aerndte u. den dabey gewöhnlichen Talkus oder das Aerndtefest der Ehsten«. Ersch ja Gruber'i leksikonis ilmus temalt artikkel Eestimaa ja eestlaste üle. Väljaandes »Oekonomische Hefte« (kd. 14—17, 24) ilmus temalt rida kirjutisi taimkatte produktide kasutamise kohta maitseainetena ja värvimis- ning arstimisvahendeina lätlaste ja eestlaste juures, siis maaviljeluskultuurist Eesti- ja Liivimaal, Liivimaa pärismõisatest ja nende valdamisõigusest j. m. Rohkesti artikleid P. sulest on avaldatud ka ajakirjas »Journal f. d. Fabrik, Manufaktur u. Handlung« (Leipzig, 1807—10); neist mainitagu »Ueber d. Handel d. Städte Reval, Pernau u. Narva in Liefland«, mida nähtavasti kasutatud ka Catteau-Calleville'i Pariisis a. 1812 ilmunud prantsuskeelses töös Balti mere füüsilistest ja geograafilistest tingimustest ja selle sadamate ajaloolisest ja kaubanduslikust arengust. Kõiki P. artikleid siinkohal loendada pole võimalik; neist on ainult mõned üksikud püsivama väärtusega.

Pastor Boesner'ilt Erfurtist ja sealsest linna-arhiivist saadud andmed; Recke-Napiersky III, Beise II; V. Maa 1927, nr. 302 (O. Liiv). *O. L*

PETROV, Aleksander Vassiljevič, ajaloo-uurija, sünd. 20. X 1867 Narvas kreekakatoliku usku siirdunud juudi pojana, õppis aa. 1886—90 Peterburi ülikooli õigusteaduskonnas, mille lõpetamise järel a. 1890 teenis Vene siseministeeriumis mitmesuguseis ameteis, olles Vene keisririigi viimastel aa. sama ministeeriumi võõrausuliste vaimulikkude asjade departemangus juhtival kohal. Edasine elukäik on teadmata. Oma politilistelt vaadetelt oli P. venestuse ja Eestimaa kuberneri vürst S. V. Šahovskoi (vt) mõtete pooldajaid. — Mitmes ajakirjas ja muis väljaandeis on P. avaldanud rea kirjutisi, milledest mõned puudutavad Baltimaade ajalugu. A. 1898 hakkas P. ajalehes »Нарвскій листокъ« avaldama oma tööd Narva ajaloost, mis ilmus a. 1901 ümbertöötatud kujul Peterburis tiitliga »Городъ Нарва, его прошлое и достопримѣчательности въ связи съ исторіей упроченія русск. господства на Балтійск. побережьѣ, 1223—1900«; teose eest määras Vene Teaduste Akadeemia P.-ile Uvarov'i-nimelise auhinna. Töö põhjeneb osalt trükitud kirjandusel ja allikail kui ka arhiivandmeil, kuid on oma plaanilt ja materjali jaotuselt ebaõnnestunud ja omab peaaegu ainult materjalide kogu iseloomu.

Narva linna arhivaarilt Ed. Dieckhoff'ilt saadud andmed. *H. S.*

PEZOLD, August Georg Wilhelm, maalikunstnik, sünd. 25. VII 1794 Rakveres kreisiarsti pojana, õppis aa. 1812—14 Tartu ülikoolis arstiteadust ning siis 1814—20 maalikunsti Berliinis, Viinis ja Roomas. A. 1821 pöördus ta peale lühemat viibimist Pariisis ja Londonis kodumaale tagasi ning elas, tegev olles peamiselt portreemaalijana, vaheldumisi Riias, Peterburis, Võnnus, Viljandis, Tartus ja Tallinnas kuni 1842. a., mil ta jäädavalt asus Peterburi; seal toimis ta joonistamisõpetajana ülikoolis ja mõnes teises kõrgemas õppeasutises kuni oma surmani 28. II 1859. A. 1854 sai ta Peterburi kunstideakadeemia poolt akadeemiku aunime. — P.-i kunstilises toodangus moodustavad kandvama osa hästi karakteriseeritud ja elavalt käsitletud portreemaalid; selle kõrval on ta erilise armastusega loonud rea väikesi žaanrmaale eesti rahvaelust; eesti rahvatüüpe on ta eeskujudena kasutanud ka mõnes altarimaalis. Prof. Joh. Köler (vt.) tunnistab oma autobiograafias, et P.-i portreede nägemine direktor A. W. Hollander'i korteris Birkenruh eragümnaasiumis Võnnu lähedal olnud temale just selleks tõukejõuks, mis teda sundinud Peterburi sõitma, et seal omandada kunstiharidust; samuti olla ta akadeemias õppides püüdnud kätte saada P.-i portreede elulikkust ja kindlust käsitluses.

Neumann, Lex.; *idem,* Baltische Maler u. Bildhauer d. XIX Jahrh. (1902). *A. V.*

PIHLAKAS, Gustav, kirjastaja ja tulundustegelane, sünd. 5. II 1864 Harjumaal Kiiu v., õppis 1 a. Sompa vallakoolis, tuli 15-a. poisikesena Tallinna ja hakkas rän-